

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20705 - Sociolingüística
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20705 - Sociolingüística
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Gabriel Bibiloni Cañellas	10:00h	11:00h	Dimecres	28/09/2011	22/02/2012	Ramon Llull C02
gabriel.bibiloni@uib.es	10:00h	11:00h	Dijous	29/09/2011	23/02/2012	Ramon Llull C02

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Llengua i Literatura Catalanes	Obligatòria	Segon curs	Grau

Contextualització

Sociolingüística és una assignatura obligatòria dins el mòdul *Llengua i societat*. S'hi estudien els principals conceptes de la sociolingüística, especialment aquells que s'han utilitzat en l'anàlisi de la llengua catalana. L'objectiu fonamental és assimilar aquests conceptes, igual que entendre els processos de canvi sociolingüístic (substitució, normalització) i els discursos i prejudicis associats a aquests processos. Així mateix interessa que l'alumne entengui la importància de la normalització lingüística del català en un món multilingüe.

L'assignatura de Sociolingüística manté relacions estretes amb altres assignatures del grau: el tema de la variació lingüística enllaça amb la Dialectologia Catalana, a la qual pot servir de pòrtic; una bona part del programa serà ampliat a Planificació Lingüística; i el tema de la situació del català no es pot dissociar de la Història Social de la Llengua Catalana, una història que ha generat aquesta situació.

Requisits

Competències

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20705 - Sociolingüística
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Les competències indicades més avall es poden considerar desplegades amb els següents objectius més concrets:

1. Saber què és la sociolingüística i com s'ha desenvolupat.
2. Entendre el fenomen de la variació lingüística i l'estandardització.
3. Entendre els fenòmens i la problemàtica del plurilingüisme i el contacte de llengües.
4. Conèixer i entendre les claus principals de la història sociolingüística europea i les realitats que se'n deriven.
5. Conèixer i entendre els principals elements de la situació actual del català.

Específiques

1. CE1. Coneixement de la llengua catalana, tant a nivell sincrònic com diacrònic, en els seus diferents aspectes: gramàtica, variació lingüística i situació sociolingüística..
2. CE7. Capacitat per a realitzar tasques d'assessorament i de planificació i dinamització lingüística i cultural..

Continguts

Continguts temàtics

1. La sociolingüística
Objecte, delimitació i relacions amb disciplines afins (lingüística, sociologia, antropologia, dialectologia, etc.). Història, escoles i mètodes. La sociolingüística catalana.
2. La variació
Concepte de llengua. Concepte de comunitat lingüística. La variació i les varietats (dialectes, registres, accents). L'estàndard. Processos i models d'estandardització. Llengües naturals i artificials. Varietats híbrides.
3. Contacte de varietats
Repertori, tria de codi, alternança de codis, mescla de codis i interferència. Diglòssia. Les normes d'ús lingüístic i el seu control. Bilingüisme i multilingüisme: definicions i tipologies. Els discursos sobre el bilingüisme i el multilingüisme.
4. La subordinació lingüística
Concepte de llengua subordinada i mecanismes de subordinació. Conflicte lingüístic. La substitució lingüística.
5. Planificació i normalització
Conceptes de planificació i normalització lingüístiques. Processos i condicions per a l'establiment d'una llengua no dependent.
6. Les llengües d'Europa
El llatí en la història lingüística d'Europa. Primeres promocions de llengües a l'Edat Mitjana. El Renaixement, la impremta i les llengües europees. Revolució Francesa, nació i llengua nacional. Les llengües europees subordinades. Els estats igualitaris. Nous estats i noves llengües a l'Europa contemporània.
7. La llengua catalana
La composició lingüística de la societat catalana i la seva evolució. La legislació que regula i condiona els usos lingüístics. La política lingüística dels estats espanyol i francès.

Institucions, instruments i accions de política lingüística dels Països Catalans. La presència del català en els diversos àmbits.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes magistrals i d'orientació metodològica	Grup gran (G)	Explicació dels conceptes teòrics. Explicació de la metodologia de treball. Explicació dels recursos disponibles i la manera d'utilitzar-los.
Tutories ECTS	Tutories	Grup petit (P)	Resolució de tots els dubtes que puguin sorgir als alumnes i seguiment individualitzat de la seva activitat.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual treballs o en grup	Estudi i preparació de treballs	Treball d'estudi i recerca de l'alumne pel seu compte i preparació dels treballs estipulats.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques	Classes magistrals i d'orientació metodològica	40	1.6	26.67
Tutories ECTS	Tutories	5	0.2	3.33
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom individual o en grup	Estudi i preparació de treballs	105	4.2	70
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els

estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Hi haurà dos itineraris possibles:

A. Si l'alumne s'acull a l'itinerari A (recomanable) amb un contracte signat al començament del curs, es compromet a assistir a un 80 per cent de les classes com a mínim i tindrà una avaluació contínua mitjançant les activitats següents:

1. Fer una ressenya d'un mínim de 2 llibres triats lliurement entre els de la bibliografia bàsica i complementària. Extensió recomanable: 6.000 caràcters. Optativament es poden presentar més ressenyes d'altres llibres, articles i material d'Internet. Les ressenyes es lliuraran abans del 3 de febrer (en paper i en versió electrònica). En cas contrari l'activitat passarà a ser avaluada el setembre. Aquest apartat representa el 30 per cent de la nota final.

2. Escriure dos articles per a una hipotètica revista científica, amb una extensió de entre 6.000 i 9.000 caràcters, sobre els temes següents:

- a) Un article sobre la problemàtica de l'estandardització del català. Es lliurarà com a màxim el 30 de novembre.

- b) Un article sobre la situació actual de la llengua catalana. Es lliurarà com a màxim el 26 de gener.

Aquest apartat representa el 30 per cent de la nota final. El cas de no lliurar els articles dins el termini establert l'activitat passarà a ser avaluada el setembre.

3. Dues proves d'avaluació de continguts que es faran durant l'hora de classe els dies 30 de novembre i 26 de gener. En cas de no assistir a una de les proves l'activitat passarà a ser avaluada el setembre. Aquest apartat representa el 30 per cent de la nota final.

4. Assistència a les tutories. Aquest apartat representa un 10 per cent de la nota final.

-

B. Si l'alumne tria l'itinerari B, l'avaluació es farà amb:

1. Un examen celebrat el mes de febrer (o setembre), el dia fixat oficialment. Aquest apartat representa el 50 per cent de la nota final.

2. Un report sobre l'activitat realitzada durant el curs que ha d'incloure una ressenya obligatòria de cada un dels llibres de la bibliografia bàsica, ressenyes optatives d'altres llibres i articles llegits durant el curs i una exposició sobre els continguts apresos per l'alumne en el seu treball no presencial. Es lliurarà el dia de l'examen. Aquest apartat representa el 50 per cent de la nota final.

-

Si l'alumne no supera l'assignatura durant els mesos de juny o de setembre, no es guardarà per a cap any acadèmic posterior cap qualificació parcial de les obtingudes.

Classes magistrals i d'orientació metodològica

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Explicació dels conceptes teòrics. Explicació de la metodologia de treball. Explicació dels recursos disponibles i la manera d'utilitzar-los.
Criteris d'avaluació	Precisió del contingut.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20705 - Sociolingüística
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Claredat en l'exposició.
Originalitat de l'enfocament.
Qualitat de la redacció.

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari B

Tutories

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Altres procediments (Recuperable)
Descripció	Resolució de tots els dubtes que puguin sorgir als alumnes i seguiment individualitzat de la seva activitat.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	10% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final:	0% per l'itinerari B

Estudi i preparació de treballs

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Treball d'estudi i recerca de l'alumne pel seu compte i preparació dels treballs estipulats.
Criteris d'avaluació	Precisió del contingut. Claredat en l'exposició. Originalitat de l'enfocament. Qualitat de la redacció.

Percentatge de la qualificació final: 60% per l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

BIBILONI, Gabriel: *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: Ed. Tres i Quatre, 1997.
BOIX, Emili i Xavier VILA: *Sociolingüística catalana*. Barcelona: Ariel, 1998.
LAMUELA, Xavier: *Estandardització i establiment de llengües*. Barcelona: Edicions 62, 1994.
MARÍ, Isidor: *Plurilingüisme europeu i llengua catalana*. Universitat de València 1996.

Bibliografia complementària

BASTARDAS, Albert i Albert Turull: *Ecologia de les llengües. Medi, contacte i dinàmica sociolingüística*. Barcelona: Proa, 1996.
FERGUSON, Charles: "Diglossia". *Word* 15, 1959 (versió catalana: *Quaderns de Ponent*, 1983).
JOAN, Bernat: *Les normalitzacions reeixides. Aproximació a l'estudi de la construcció de llengües nacionals a l'Europa del segle XX*. Barcelona: Oikos-tau, 1996.
JOAN, Bernat: *Català normalitzat en un món multilingüe*. Palma: Moll, 2009.
JUNYENT, Carme: *La diversitat lingüística: didàctica i recorregut de les llengües del món*. Barcelona: Octaedro, 1999.
MARÍ, Isidor: *Mundialització, interculturalitat i multilingüisme*. Palma: Lleonard Muntaner, 2006.
NADAL, Josep Maria: *Llengua escrita i llengua nacional*. Barcelona: Quaderns Crema, 1992.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20705 - Sociolingüística
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

PUEYO, Miquel: *Diversitat i política lingüística en un món global*. Barcelona: Editorial UOC i Pòrtic, 2003.
QUEROL, Ernest: "Cap a on va la sociolingüística feta als Països Catalans", dins *Cap a on va la sociolingüística? II Jornada de l'Associació d'Amics del Professor Antoni M. Badia i Margarit*, Institut d'Estudis Catalans, 2006.

QUEROL, Ernest (coordinador): *Llengua i societat als territoris de parla catalana a l'inici del segle XXI*. Generalitat de Catalunya, 2007.

VILA, Xavier i Eva PONS: *Informe sobre la situació de la llengua catalana 2003-2004*, Barcelona, Observatori de la Llengua Catalana

— (en línia a: http://www.observatoridelallengua.cat/arxius_documents/informe6_ok.pdf).

Diversos autors: *Informe sobre la situació de la llengua catalana (2005-2007)*. Barcelona: Observatori de la Llengua Catalana

— (en línia a: http://www.observatoridelallengua.cat/arxius_documents/informe_llengua_2005-07.pdf).

Altres recursos

Pàgines web:

Pàgina de l'assignatura: <http://bibiloni.cat/sociolinguistica>

Revista "Noves SL": <http://www6.gencat.net/llengcat/noves>

Xarxa Cruscat: <http://www.demolinguistica.cat/web/>

Societat Catalana de Sociolingüística: <http://socs.iec.cat>

Observatori de la llengua catalana: <http://www.observatoridelallengua.cat>

Centre de Documentació en llengua catalana de la Generalitat: <http://www20.gencat.cat/portal/site/Llengcat>

Centre de Documentació Sociolingüística de les Illes Balears: <http://www.uib.es/catedra/camv/CDSIB/index.html>

